

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.803/2013/5.szám

A Kúria a K Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa alperes ellen médiaszolgáltatási ügyben hozott határozat felülvizsgálata iránt indított perben, mely perbe az alperes pernyertessége érdekében a személyesen eljáró beavatkozott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. szeptember 30. napján meghozott - és ugyanazon napon kelt 17.K.31.882/2013/6. számú végzéssel kijavított - 17.K.31.882/2013/5. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.K.31.882/2013/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint elsőfokú és 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 21.000 (huszonegyezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperesi beavatkozó 2013. január 14-én kérelmet nyújtott be a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalához, amelyben a felperes által 2012. november 29-én 17:55-kor sugárzott Híradó című műsorszámban elhangzott azt a kijelentést kifogásolta, amely a Jobbik Magyarországért Mozgalmat (a továbbiakban: Jobbik) szélső jobboldalinak nevezte és ezzel véleményét formált a pártról.

Az elsőfokú hatóság a 2013. február 6-án kelt MN/1100-5/2013. számú határozatával megállapította, hogy a felperes a

médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 12.§ (3) és (4) bekezdésében foglalt, a politikai hírhez hírolvasói vélemény fűzésére vonatkozó törvényi tilalmat megsértette, ezért felhívta a felperesi mediaszolgáltatót, hogy haladéktalanul tegyen eleget a jogszerű magatartás követelményének és tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől. A hatóság megállapította, hogy a hírolvasó a Jobbik parlamenti képviselőjének kijelentése kapcsán szervezett tüntetésről tudósított és a Jobbikot „parlamenti szélsőjobboldal”-nak nevezte, amellyel véleményt fejezett ki. Mivel a műsort hallgató befolyásolására akár egyetlen szó is alkalmas lehet és az érintett rendelkezés megsértése egyetlen szó közzétételével is megvalósulhat, a mediaszolgáltató az Mttv. 12.§ (3) bekezdésében előírt tilalom folytán nem fejezhette volna ki abbéli véleményét, miszerint az érintett párt szélsőjobboldali, illetve ennek megtörténte esetén a véleményét a közlés vélemény-jellegének megjelölésével és szerzőjének megnevezésével, a hírektől megkülönböztetve, és nem a hírolvasó, illetve mediaszolgáltató saját véleményeként tehette volna közzé. A felperes megsértette a politikai hírhez fűzött hírolvasói vélemény közzétételével az Mttv. 12.§ (3) bekezdésében foglalt tilalmat.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2013. április 17-én kelt 670/2013.(IV.17.) számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt, vitatva a jogsértés elkövetését. Fenntartotta, hogy a kifogásolt állítás nem vélemény volt, hanem a hírolvasó által felolvasott hír részét képező tényközlés valósult meg és a Jobbik parlamenten belüli pártfelállítására utalt a vitatott szóhasználat. Álláspontja szerint a jelző használata köztudomása ténynek minősül és nem tartozik az Mttv. 12.§ (3) bekezdés hatálya alá.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta. Kifejtette, hogy a „szélsőjobboldali” jelző használata politikai és társadalmi vita tárgya abban a tekintetben, hogy melyik kategóriára vonatkoztatható, az igazán szélsőséges agresszív irányultságra, vagy a mérsékeltebb jobboldali eszméket valló pártokra is érthető és használható kifejezés. A Jobbik - saját alapító nyilatkozata által is elismerten - radikális jobboldali párt - ezért a közéletben és a tudományos életben is bevett jelzőt használva -, ha a pártot egy híradásban szélsőjobboldalinak neveznek, nem jelenti azt, hogy ezzel véleményt formálnak róla, különösen nem azt, hogy a hagyományos értelemben szélsőséges, agresszív irányultságot tulajdonítanak neki. Csupán olyan jelzővel illetnek egy politikai csoportosulást, amely az aktuális társadalmi és politikai közfelfogás szerint a kategória egyik elfogadott elemét tekintve

tényszerűen, nem pedig a felperes szubjektív elgondolásából fakadóan megilletteheti. Amennyiben ehhez a jelzőhöz az Országgyűlésen belüli pártfelállásra utaló „parlamenti” jelző is társul, ez még inkább csökkenti ezt a benyomást, hogy szélsőséges irányultságra utalna. Minderre tekintettel a bíróság megítélése szerint az Mttv. 12.§ (3) bekezdése nem került megsértésre, ezért a bíróság ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Az új eljárásra előírta a fenti szempontok figyelembe vételével az elsőfokú határozat megváltoztatásával a beavatkozó kérelmének ismételt elbírálását.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezése mellett a keresetet elutasító határozat hozatalát kérte arra való hivatkozással, hogy a jogerős ítélet sérti az Mttv. 12.§ (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezéseket. Hangsúlyozta az alperes, hogy a hírben szereplő „szélsőjobbboldali” kifejezés a tényyszerűségeen túlmutató megjegyzésnek minősül, egyértelműen véleményt, értékítéletet fejez ki. A jogszabály általánosságban tiltja a vélemények hozzáfűzését a közzétett hírekhez, ezért nincs jelentősége annak, hogy a vitatott szó erősen negatív töltetű véleményt fejezett-e ki, illetve sérelmes-e a kérelmező számára. A hangsúly ugyanis a szó egyértelmű vélemény-jellegén van. Irreleváns ebből a szempontból az is, hogy a „szélsőjobbboldali” kifejezést napjainkban milyen irányzatokra használják. Az eljárás tárgya ugyanis annak megállapítására irányult, hogy a hírben elhangzottak tartalmaztak-e véleményt, értékítéletet. Maga a bíróság is ítéletében elismeri, hogy a kifejezés valódi jelentése napjainkban is vita tárgya. Így amennyiben egy tényközlésről lenne szó, úgy az ilyen vitát nyilván nem generálhatna. A hatósági eljárás során nem arról döntöttek, hogy a kifejezés használata jogos volt-e, vagy az sérelmes volt-e a pártra. A bíróság tévesen tulajdonított jelentőséget a Jobbik alapító nyilatkozatában foglalt radikális jobbboldali párt megnevezésnek. Az alapító nyilatkozat nem ezt tartalmazza, hanem azt, hogy a Jobbik értékelvű, konzervatív, módszereiben radikális, nemzeti-keresztény párt. Mivel a bíróság is jobbboldali pártnak nevezte a Jobbikot, hibás az az érvelése, hogy a „szélsőjobbboldali” kifejezést milyen kategóriára helyénvaló vagy helytálló használni. Az átlagnéző a „szélsőjobbboldali” kifejezés alapján szélsőséges, radikális irányzatra asszociál és ennek a jelzőnek a használata negatív hatást kelt a nézőben. A hírolvasó ezzel egy olyan pártnak titulálta a Jobbikot, amely rasszista, antiszemita és kirekesztő magatartást helyesel, ez pedig vélemény nyilvánításnak minősül. A hangsúly a „szélsőjobbboldali” szó vélemény-jellegén van, ezért nincs jelentősége annak, hogy a „szélsőjobbboldali” kifejezés milyen kategóriákra és milyen eszméket hirdető pártokra alkalmazható.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

Az alperesi beavatkozó észrevételt nem nyújtott be.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban megjelölt jogszabálysértések körében vizsgálta felül, melynek eredményeként megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem alapos.

Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az Mttv. 12.§ (3) bekezdése a mediaszolgáltató hírszolgáltatást és politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámaiban hírolvasóként közreműködő munkatársainak tiltja, hogy a műsorszámban szereplő politikai hírhez véleményt, értékelő magyarázatot fűzzenek. A vélemény, értékelő magyarázat a (4) bekezdés szerint e minőség megjelölésével és a szerző megnevezésével a hírektől megkülönböztetve tehető közzé. A perbeli esetben a hírolvasó - az elhangzottak alapján - a Jobbikot „parlamenti szélsőjobbboldali” jelzővel illette. A Kúria álláspontja szerint a „szélsőjobbboldali” jelzős szerkezet véleményt formáló kifejezés, nem pedig tényközlés. A néző befolyásolására egyetlen szó, egyetlen jelző is alkalmas lehet. Az Mttv. 12.§ (3) bekezdés célja a tárgyilagos, értékelő magyarázatok nélküli tájékoztatás a politikai közéleti eseményekről. Amennyiben a hírközlés véleményértékelő magyarázatot is tartalmaz, már alkalmas a befolyásolásra és az Mttv. 12.§ (3) bekezdésébe ütköző magatartást valósít meg. A hírben szereplő „szélsőjobbboldali” kifejezés is véleménynek minősül, nem pedig tényközlésnek. Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a „szélsőjobbboldali” kifejezés politikai és társadalmi vita tárgya és ez arra utal, hogy amennyiben vitatott a szóhasználat, abban az esetben az nem lehet tényszerű közlés tárgya. A vita nem abban állt, hogy a „szélsőjobbboldali” kifejezés mit takar, hanem abban, hogy a „szélsőjobbboldali” kifejezés a hírrel összefüggésben véleménynyilvánításnak minősült-e vagy tényközlésnek. A Kúria álláspontja szerint a „parlamenti szélsőjobbboldali”-ként történő említés véleménynyilvánításnak minősül. A Jobbik magát nem tekinti szélsőjobbboldali pártnak, ezért ilyen jelzővel történő illette véleménynyilvánítást valósít meg és a nézőben a szélsőséges, radikális irányzatra való asszociálást indít meg és negatív hatást kelt.

Mindebből következően tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a „parlamenti szélsőjobbboldali” kifejezést tényközlésnek tekintette és nem véleménynyilvánításnak.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a Pp. 339.§ (1) bekezdése értelmében a felperes alaptalan keresetét elutasította.

A pervesztes felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képviselettel felmerült elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Az alperesi beavatkozó költség megítélését nem kérte, ezért arról rendelkezni a Pp. 78.§ (2) bekezdése alapján nem kellett.

A felperes - pervesztessége folytán - a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékefeljegyzési jog okán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illeték megfizetésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (3) bekezdés a) és d) pontja, 42.§ (1) bekezdése a) pontja és 50.§ (1) bekezdése által meghatározott mértékben.

Budapest, 2014. április 16.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. a tanács elnöke,
Gizella sk. előadó bíró, Dr. Rothermel Erika sk. bíró

Dr. Márton

A kiadmány hitelével:

tisztviselő